

Линеарна алгебра и аналитичка геометрија
јануар 2019.

1. [5] Дефинисати следеће појмове (1.1-1.7)

- 1.1 [0,3] Потпростор векторског простора.
- 1.2 [0,3] Моничан полином.
- 1.3 [0,5] Пермутација скупа $\{1, 2, \dots, n\}$.
- 1.4 [0,3] Генератриса векторског простора.
- 1.5 [0,5] Сопствена вредност линеарног оператора $A : V \rightarrow V$.
- 1.6 [0,3] Скаларни производ на векторском простору V над пољем $\mathbb{R}$.
- 1.7 [0,4] Карактеристични полином матрице $A \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R})$.
- 1.8 [0,7] Формулисати Грам–Шмитову теорему о ортогонализацији.
- 1.9 [0,7] Формулисати Кејли–Хамилтонову теорему.
- 1.10 [1,0] Нека су u, v међусобно ортогонални вектори. Доказати да је $\|u\|^2 + \|v\|^2 = \|u + v\|^2$ (Питагорина теорема).

2. [4] Решити систем једначина:

$$\begin{aligned} x+3y-2z+t &= -3 \\ -2x-5y+z-t &= 6 \\ -x-2y+z-4t &= -15 \\ x+3y-z-t &= -2. \end{aligned}$$

3. [4] Нека су U и V потпростори векторског простора $\mathbb{R}^4[X] = \{a+bx+cx^2+dx^3 \mid a, b, c, d \in \mathbb{R}\}$ такви да је $U = \mathcal{L}(u_1, u_2)$ и $V = \mathcal{L}(v_1, v_2, v_3)$, где је $u_1 = x + 1$, $u_2 = x^3 - x$, $v_1 = 2$, $v_2 = x^3 - x^2$ и $v_3 = x^2 + x^3$. Одредити бар по једну базу и димензију за U , V , $U + V$, $U \cap V$.

4. [4] Нека је дата матрица

$$A = \begin{bmatrix} 9 & -3 & 2 \\ 8 & -2 & 2 \\ -16 & 6 & -3 \end{bmatrix}.$$

Одредити карактеристични и минимални полином матрице A . Ако постоје, наћи инвертибилну матрицу P и дијагоналну матрицу D такве да је $D = P^{-1}AP$.

5. [4] Дати су вектори $v_1 = (3, 4, 0)$, $v_2 = (3, 4, 1)$, $v_3 = (1, 1, 0)$. Одредити растојање вектора v_3 до потпростора $V = \mathcal{L}(v_1, v_2)$, као и угао $\theta = \angle(v_3, V)$.
6. a) [2] У координатном систему Oxy одредити координате тачке B која је симетрична тачки $A(-1, 2)$ у односу на праву $p : x - y + 1 = 0$.
b) [2] У координатном систему $Oxyz$ одредити једначину праве l која садржи тачку $A(3, 0, 0)$, паралелна је равни $\alpha : x - y + 1 = 0$ и сече праву $p : \frac{x-6}{1} = \frac{y-3}{0} = \frac{z-1}{1}$.
7. [5] Нека је $A : V \rightarrow V$ линеарни оператор и нека је $U \leq V$ потпростор векторског простора V .
  - a) Ако је $A(U) = U$ и $\dim U = 1$, доказати да је U сопствени потпростор оператора A .
  - b) Ако је $B : V \rightarrow V$ линеарни оператор такав да је $AB = BA$ и ако је $U \leq V$ сопствени потпростор оператора A , доказати да је $B(U) = U$.

Време за рад је 180 минута.